

000317-1

J. L. Hromádka, který vypracoval „Zásady Českobratrské církve evangelické“, které byly schváleny IV. synodem v roce 1927, píše hned na počátku, že „evangelium je jí (církvi) jediným pravidlem víry i života“ (cituji ze 4. vydání z roku 1946). Hned o něco dále však čteme: „Evangelium znamená tedy pro naše otce zvěst o svatém Bohu, Pánu našem, který sám, ze své milosti obětoval Ježíše Krista za hříchy naše ...“. Je tedy hned od počátku jasno, že oním „evangeliem“ nemá Hromádka na mysli evangelium Ježíšovo, nýbrž evangelium o Ježíšovi. Nejde o radostnou zvěst o přicházejícím božím (nebeském) království, o nové vládě, novém režimu, nýbrž o zvěst prvních křesťanů, první církve o tom, že Ježíš je očekávaný Mesiáš, tedy CHRISTOS (= Pomazaný) a že tento člověk je Syn Boží, který zemřel na kříži za naše hříchy, byl vzkříšen, je tedy živ, a bude soudit živé i mrtvé. Tato dogmatická, kerygmatická formule je považována za to nejdůležitější, co lze o Ježíši z Nazaréta říci. To, co zvěstoval on, co kázal, co říkal učedníkům a mnoha lidem, kteří je poslouchali, co dělal, jak jednal, jak žil a jak se rozhodoval, nemá té základní důležitosti, kterou má velikonoční zvěst o Vzkříšeném. Máme-li užít argumentu až absurdního, onen rozhodující čin boží, totiž poslání vlastního Syna a jeho obětování za hříšné lidstvo, se mohl odehrát také docela jinak, např. tak, že malé dítě Ježíš byl skutečně utraceno Herodesovými pochopy spolu s mnoha dalšími nevinnými pacholaty. Boží spravedlnosti by se tak dostalo za dost a ekonomie spasení by byla zachována ve své rovnováze. Ale právě toto pochopení je v rozporu s ústředním smyslem jak Starého, tak Nového zákona (i když snad může být v soulase s některými momenty starozákonní i novozákonní tradice, která je plná nepochopení a neporozumění tomu, oč skutečně a vposledu jde). Jestliže uznáme pravdivost Izaiášova tlumočení vůle boží, pak musíme vzít na vědomí, že Bůh žádnou takovou oběť nepotřebuje a nechce, a nejméně pak oběť lidskou. Jestliže zadržel ruku Abrahamovu, když ten se chystal obětovat jediného syna, bylo by naprosto nepochopitelné a přímo nesmyslné, kdyby se rozhodl ještě krutějším způsobem obětovat svého vlastního syna, a nadto ještě sám sobě a kvůli sobě. V dějinách křesťanství docházelo vždy znovu k tomu, čemu docházelo v dějinách starého Izraele, totiž k opětovným sklonům sloužit ukydaným bohům cizím, k uctívání Baala a jiných model, i když nově vymyšlených a pojmenovávaných podvodně jmény, která znamenala původně něco jiného a kterých v těchto nových souvislostech nemělo a nesmělo být nikdy použito. Zmatek, který tím nastal, přetrvává dodnes a poznamenává křesťanství jako historický fenomén vnitřními napětími a rozpory a je kořenem všech forem upadlosti a selhávání, jež byly a jsou pro křesťanství tak charakteristické.

(Praha, 000317-1.)